

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNAK KOPS
1950. GADA 29. MARTA
Nr. 86 (5780)
21.
JULIJS
CETURTDIENA
1988. GADS
Maksa 3 kap.

Cerību laiks

J. VUCENS,
rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs

Palet 48 gadi, kopš Latvijā atjaunota padomju vara. Nerunāšu par to, vai 1940. gadā Latvijā bija revolucionārā situācija vai arī tās nebija. Lai tas paliek vēsturisku zinātnai, lai viņi šo jautājumu noskaidro līdz galam un uzraksta patiesību par tā laika notikumiem. Šodien svarīgi apzināties vienu — bez padomju varas mēs nebūtu sasnēguši tās robežlīnijas, līdz kurām esam nonākuši šodien.

Jā, arī latviešu tautai (tāpat kā savā laikā visām mūsu Dzimtenes tautām) nācās iziet cauri staļiņisma radītajiem sūrijiem pārbaudījumiem, tomēr nedrīkstam aizmirst, ka padomju vara, iestāšanās Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā mums atnesa arī lielas Uzvaras laimi un lepnumu par to ieguldījumu, ko latvieši devuši hitleriskās Vācijas sagrāvē, pavēra mums tās plašās perspektīvas, ar kādām dzīvojam tagad.

Ko esam panākuši, kādi uzdevumi mums jārisina? Nemēsim, piemēram, rūpniecību — visas mūsu ekonomikas pamatu. Preiļu novadā pirms 48 gadiem tās praktiski nebija. Darbojās tikai nelieli pārtikas uzņēmumi un Livānu stikla fabrika. Bet pagājušajā gadā mūsu rajonā saražota rūpniecības produkcija par 61 miljonu 605 tūkstošiem rubļu, tajā skaitā — par 12 miljoniem 810 tūkstoš rubļiem tautas patēriņa preces.

Tomēr tas nenozīmē, ka mūsu rūpniecībā nebūtu sasniegti uzdevumi. Tagad esam konstruēti, ka rūpniecība republikā ir attīstījusies ekstenzīvi. To spiesti atzīt pat visieskātīgākie dzīves laišāšanas un fanfaru skaņu piekritēji. Sarežģījumi pirmām kārtām radušies tāpēc, ka piecdesmito gadu nogalē, kad bija iespēja pāriet uz zinātniski pamatotām saimnieciskās ražošanas metodēm, virsroku ņēma vienpusīgi uzskati, voluntarisms. Par to ir lielu atbildības izjūtu tika risināta saruna 1. un 2. jūnijā notikušajā republikas radošo savienību paplašinātā plēnumā, kurā pareizi atzīmēja, ka mēs joprojām maldīgi uzskatām, ka sabiedriskās ražošanas attīstībai ir nepieciešams, lai ražošanas līdzekļu ražošanas pieauguma tempi apsteigtu patēriņa priekšmetu izlaides pieauguma tempus. Tas rada strupceļu.

Kā no tā izkļūt, ko likt pretī resoru stereotipiskai domāšanai? Tikai vienu — padomju varu. Tai jāatdod resursi, jāatjauno tās ekonomiskā vara. Vārdu sakot, jāļauj, lai rikožas nevis resori savu šauru interešu nolūkā, bet gan pati tauta, jāpanāk, lai tautas ievēlētie deputāti patiešām kļūst par savas zemes bagātību istajiem saimniekiem. Uz to mūs orientē partijas XIX Vissavienības konferences lēmumi, gaidāmā mūsu sabiedrības politiskās sistēmas reformu.

Tagad — par sauksaimniecību. Kaut nedaudz, tomēr arī šī nozarē esam tikusi uz priekšu. Mīnēšu tikai divus skaitļus: salīdzinājuma ar

1964. gadu graudu ražošanu esam kāpinājuši 2,3, bet lopkopības produkcijas — 2,1 reizi. To nevar noliegt pat vislaunākais nelabvēlis, kurš ar vienu spalvas vilcienu gatavs pārsvitrot visus Padomju Latvijas pastāvēšanas 48 gadus. Taču mums nav arī tiesību slēpt, ka mūsu ceļš būtu bijis daudz sekmīgāks, ja mēs nebūtu pielāvuši nopietnas kļūdas.

Jau kolektivizācijas gaitā tā vietā, lai attīstītu tālāk Latvijas laukos pastāvošo kooperāciju, kura vispirms balstījās uz katra zemnieka ieinteresētību sava darba rezultātos, Staļina administrācijas metožu piekritēji izdarīja visu gluži otrādi. Tā zeme pazaudēja saimnieku, bet tās saimnieks — zemi. Tieši šī iemesla dēļ, ka teiktis pēdējos partijas dokumentos, mums trūkst pārtikas produktu, kapitālieguldījumi lauksaimniecībā atmaksājas lēni vai ne atmaksājas. Samazinās lauksaimniecības produktu ražošanu individuālajā sektorā. Tāpēc partijas XIX konference par galveno uzdevumu izvirzīja lauksaimniecības tālāku attīstīšanu un iedzīvotāju nodrošināšanu ar pārtiku. Ja īstenosim visu, kas iecerēts, stāvoklis šīnī nozarē noteikti uzlabosies.

Nopietnas problēmas jārisina arī ekoloģijā, kultūrā, sabiedrības garīgās dzīves atveseļošanā. Ja salīdzināsim situāciju kultūras dzīvē ar to, kāda tā būtu varējusi būt, tad godīgi jāatzīst, ka gan mūsu literatūra, gan teātris, gan māksla, gan citas tautas gara bagātības ilgu laiku bijušas atvirzītas otrajā plānā — par labu varenī dūmojošiem rūpnieciskursteņiem vai ķīmisko ražotņu notekūdeņu caurulēm. Cilvēka tikumiskā audzināšana, par kuru sapņoja tautas labākie pārstāvi, bija atstāta novārtā. No cilvēka ar ārkārtēji centību (un ne bez sekmēm) centāms iztaisīt funkcionāru. Rezultātā — patērētāja attieksme, rupjība, uzpūtība, iztānība un citi netikumī. Vai tieši te nav saknes daudzām mūsu nebūšanām?

48. gadadienu kopš Latvijā atjaunota padomju vara atzīmējam pēc savas nozīmes vienreizējā laika posmā. Mēs nemēģinām notusēt stāvokļa nopietnību, nogludināt asos stūrus, bet gan drosmīgi, kā mācīja Ļeņins, skatāmies acīs patiesībai. Latviešu tautas ceļš nav bijis vienkāršs un viegls. No nebūtības tagad iznāk ne tikai cilvēki, viņu sāpju ceļi un laimes brīži, bet gan veseli tautas dzīves, tās vēstures slāņi. Taču — nemelosim sev, nenoliegsim to, kas ir bijis. Ne labo, ne sliktu.

Mūs visus gaida liels un svarīgs darbs: jāturpina ekonomiskā un jāveic politiskās sistēmas reforma, vēl vairāk jāattīsta demokrātija un atklātums. No tā, kā katrs strādāsim, atkarīgas šī darba sekmes. Bet tas nozīmē — arī Padomju Latvijas, visas mūsu daudz nacionālās Dzimtenes uzplaukums.

Šodien —
Latvijas PSR
nodibināšanas diena

PIECGADES PIRMRINDNIEKI

Ši vasara, varētu sacīt, lauku laudim nedod atpūtas brīžu. Lietus gāzu saraustītais siens laiks. Tad — karstums, kas nogatavina labības druvas. Un, lūk, jau pirmie kombaini ir vāļā! Viss ir kā viena veselumā.

Sādos apstākļos burtiski viss ir mehanizatoru rokās — ko viņi prātis un spēš. «Būs labi!» — saka kolhoza «Sarkanā ausma» mehanizators Juris Skutelis (attēlā). Un darba vīra vārdam ir noteicošs svars.

J. ZANDES foto

Pārskats

par lopbarības sagatavošanas gaitu rajona saimniecībās līdz 20. jūlijam (pēc rajona agrorūpniecības apvienības dispečerdienešņa ziņām)

Saimniecība	Sagatavots lopbarības vienības (procentos no plāna)	Sagatavots (procentos)	
		siens	skab-siens
«Rīts»	108	92	115
«Sarkanā ausma»	102	49	133
«Sīlukalns»	100	49	104
«Dubna»	97	83	105
K. Marksa	91	80	98
Kirova	90	96	88
Suvarova	88	36	126
«Nākotne»	85	62	74
Dzeržinska	83	67	158
Raiņa	79	100	70
Ļeņina	78	67	100
«Vārkava»	77	89	61
Aglonas p. s.	76	76	78
«Zelta vārpa»	76	61	79
Rudzātu p. s.	75	60	82
M. Gorkija	73	48	100
«Dzintars»	67	45	89
Oškalna	65	73	78
«Krasnij Oktjabrj»	64	68	88
Rušonas p. s.	56	32	45
RAJONĀ	78	66	90

DISPEČERDIENEŠTS PRECĪZE

Laikraksta iepriekšējā numurā, kur publicēti sociālistiskās sacensības rezultāti lopbarības sagatavošanā laika posmā no 11. līdz 18. jūlijam, rajona agrorūpniecības apvienības dispečerdienešts pēlāvis kļūdu un uzrādījis, ka kolhozs «Zelta vārpa» sagatavojis tikai 5 procentus zāles lopbarības un 15 procentus viētu. Pareizi jābūt: 15 procenti un 8. vieta. Līdz ar to attiecīgi mainās tālāko vietu sadalījums. Dispečerdienešts atvainojas par šo neprecizitāti.

Rajona Goda plāksne

JURIS AUKSMUKSTS — kolhozagrofirmas «Krasnij Oktjabrj» zāles miltu ražošanas ceha meistars.

IZOTIJS BOGDANOVŠ — dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienības atslēdznieks santehniks.

VLADISLAVS VALTERS — kolhoza «Zelta vārpa» valdes priekšsēdētājs.

JANIS VULANS — M. Gorkija kolhoza mehanizators.

VAIDA VUCANE — grāmatu nama «Latgale» vecākā pārdevēja.

JEVSTOLIJS DUDKINS — Preiļu starpsaimniecību celtniecības organizācijas šoferis.

VASILIJS KARPUSENKO — «Lauktechnikas» rajona apvienības šoferis.

JEVĢENIJS KOROTKINS — Livānu kūdras fabrikas partijas pirmorganizācijas sekretārs.

VERONIKA OLŠEVSKA — agrorūpniecības kompleksa darbinieku arodbiedrības rajona komitejas galvenā grāmatvede.

PETERIS PASTOLAJANIS — Livānu būvmateriālu un konstrukciju kombināta iekārtu remonta un apkalpes elektromontieris.

ALEKSANDRA PETROVA — Livānu 2. vidusskolas komjaunatnes pirmorganizācijas sekretāre.

JEVĢENIJA ROMANOVSKA — kolhoza «Rīts» galvenā zootehniķe.

VOLDEMARS SEILIS — Livānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas termocentrāles priekšnieks.

VALENTINA SIDORENKO — Lielā Tēvijas kara veterāne.

JEVĢENIJS SKREIVERS — Livānu stikla fabrikas direktors.

IMANTS STALAZS — Livānu pārvietojamās mehanizētās kolonnas namdaris betonētājs.

ZOJA TARASOVA — padomju saimniecības «Rušona» govju mehanizētās slaukšanas meistare.

ASTRIDA TRAKSA — Livānu zonālās slimnīcas dzemdību nodaļas medicīnas māsa.

MARIJA UPENIECE — Upenieku ciema Tautas deputātu padomes izpildkomitejas sekretāre.

ANTONS USACKIS — Oškalna kolhoza jaunlopu nobarošanas operators.

SKAIDRITE SKIMELE — Livānu 1. vidusskolas direktora vietniece mācību un audzināšanas darbā.

ZITA STAGERE — rajona patērētāju biedrību savienības konditoru brigādere.

ELZA ELSTE — Dzeržinska kolhoza iecirkņa priekšniece.

ALEKSANDRS JALUGINS — apvienības «Laukceltnieks» republikāniskā projektēšanas un mājbuves tresta kapitālās celtniecības nodaļas galvenais inženieris.

TAUTAS DEPUTĀTE

Būt vajadzīgai cilvēkiem

But vajadzīgai cilvēkiem gan viņu svētku reizēs, gan ikdienā, gan arī brīžos, kad tos skārusi sāpe — šī atziņa pavada Jūliju Erti visu dzīvi. Bez tās viņa laikam nespētu tik ilgus gadus strādāt par Galēnu ciema padomes izpildkomitejas sekretāri (pirms tam tādi paši pienākumi veikti Lomu ciemā).

Vienkāršs un pieejams cilvēks — tā par viņu saka ciema ļaudis. Pat tie, kuri reizi ar viņu runājuši. Jo pie sekretāres durvīm neesot jāstāv drebošu sirdi, gaidot: pieņems vai nē...

Pārbūve prasa dzīvas zināšanas, neatlaidību, darba gribu, enerģiju daudz šodienas problēmu risināšanā. Šis īpašības Jūlijai Erti ir. Darba veterāne mācījusi Latvijas PSR Tautas saimniecības speciālistu starptozaru kvalifikācijas celšanas institūtā, izstrādājusi kursa darbu «Notariālo darījumu un pilsoņu civiltāvokļa aktu reģistrācijas pilnveidošana ciema padomes izpildkomitejā». Tas bija 1985. gadā.

Sekretāres tiešie pienākumi organiziski savijas ar deputātei uzticētajiem. Vēlētāji pie viņas griežas ar dažādiem lūgumiem. Piemēram, ka saimniecība nepalīdz laikus paveikt kādu darbu. Pārrunājot šīs lietas ar speciālistiem, reizēm jūtama organizatoriska neizdarība, taču bieži palīdzēt traucē intensīvais sezonas darbs, kas neļauj labākajos termiņos zemīti uzart vai kartupeļus aprūpināt arī piemājas dārzinā. Visgrūtāk palīdzību izkārtot siena laikā.

Domāju, ka ir jāattīsta un jāpilnveido darbu mehānizācija arī mazdārziņos, — saka J. Erte. — Pozitīvi vērtējams LPSR Valsts agrorūpniecības komitejas lēmums par to, ka traktorus, kas saimniecībai nav nepieciešami, drīkst pārdot pilsoņiem. Uzskatu, ka nav lietderīgi pirkt traktorus tikai 0,5 ha lielas zemes platības apstrādāšanai. Pareizāk būtu, ja izveidotos specializēti kooperatīvi, kas šādus darbus veiktu. Ar vienu vai vairākiem traktoriem. Varētu nokomplektēt arī ar nepieciešamo inventāru. Tas noteikti uzlabotu pakalpojumu sniegšanu Galēnu iedzīvotājiem.

Ik diena nāk ar jaunām rūpēm, ar jautājumiem, kuri ir jārisina nekavējoties. Arī ar tādām, uz kuriem grūti pat rast atbildi. Bet — ja pie tevis nāk un ļaut, tas nozīmē, ka cer uz tevi, palauj. Un tā ir lielākā atziņa.

Jūlijas Ertes darbs šogad novērtēts ar Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija Goda rakstu.

V. RADIS
J. SILICKA foto

● Pavisam nesen darbu beidza partijas XIX Vissavienības konference. Nesen... Taču rodas iespaids, ka pa šo laiku mūsu apziņā noticis īsts lūzums. Esam sākuši izprast pārbūves pašreizējo posmu. Uzskatāmāk un reljefāk atklājies atjaunošanas procesu bremzējošais mehānisms. Kolektīvā doma kļuvusi radošāka. Tā mudina darboties.

Konference savu darbu beigusi... Tomēr kopš šī brīža ikviens no mums, pārdomājot savus personīgos plānus un sasniegumus, vērtē tos ar mērķi, kādu noteikusi konference. Arī turpmāk mēs vēl un vēlreiz atsauksim atmiņā un analizēsim partijas forumā izskanējušās domas, teorētiskos secinājumus un lēmumus.

Laikraksta «Lejina Karogs» korespondents uz sarunu aicināja partijas XIX Vissavienības konferences delegāti, Stabulnieku ciema Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētāju, Latvijas PSR Augstākās Padomes deputāti MONIKU LITAUNIECI. Viņa dalījās iespaidos par foruma darbu un pastāstīja par nākotnes iecerēm.

KOR. No partijas konferences lēmumiem atkarīgs pārbūves liktenis, visas mūsu valsts nākotne. Kāda bija izjūta, apziņoties, ka arī jūs, tāpat kā pārējie konferences delegāti, noteiksiet mūsu nākotni?

M. LITAUNIECE. Vispirms, protams, atbildība. Noteikto nākotni apjaušu jau tad, kad lidmašīna, kurā bija delegācija no mūsu republikas, nolaidās Sereļmetļevs lidlaukā. Neskatoties uz plāniem, sagaidītāju jūra, žurnālisti... Un pastiprināta interese par delegātiem. Jau nākamajā dienā man nācās runāt radio, televīzijā, bija jāpozē visdažādāko laikrakstu fotokorespondentiem. Atceros, kā mūsu delegācijas loceklis pazīstamais kinoaktieris Girts Jakovļevs kādu vakaru skaļā balsī pavēstīja: «Sodien man ir melnā diena. Nevienā Maskavas avīzē neredzu savu fotogrāfiju».

Joks paliek joks, taču tik liela uzmanība uzliet arī lielu atbildību. Un to sākām izjust jau tad, kad spērām pirmos soļus uz Maskavas zemes.

Domāju, ka ikvienu konferences delegātu pavadīja arī vēl viena izjūta. Izjūta, ka tevi ir ievēlējuši pa istam, rūpīgi apsverot visus plusus un minusus darbā un nostāju pārbūves procesā. Ilgi atcerēšos Latvijas Komunistiskās partijas CK plēnumu, kurā izvirzīja delegātus partijas XIX Vissavienības konferencei. Tur man uzdeva ļoti tiešu jautājumu: «Kāda ir jūsu personīgā nostāja pārkārtošanas procesā un kādu pozīciju jūs aizstāvēsiet konferencē?» Godīgi sakot, biju tik ļoti uztraukusies, ka vēlāk nemaz neatcerējos, ko īsti atbildēju. Droši vien izteicu visu, kas sakrājies uz sirds.

Lai cik divaini tas būtu, noteikto nākotni lika aplaust arī kultūras programma. Maskavas Padomes teātri noskatījās izrādē «Brestas miers» un ar sirdi un dvēseli iedziļinājās šajā mūsu zemei tik svarīgajā laika posmā. Leņina, Stalina, Trocka tēli... Un sarežģītā vēsturiskā situācija, kas prasa pieņemt neordinārus lēmumus.

Konferences priekšvakarā Latvijas PSR delegācija apmeklēja Zvaigžņu pilsētīti. Mūs sagaidīja PSRS lidotājs kosmonauts, mūsu novadnieks Anatolijs Solovjovs. Sarunājoties laiks pagāja nemanot. Anatolijs pastāstīja, ka par kosmosu sapņojis jau bērnībā un neatlaidīgā darba savu ieceri piepildījis. «Sodien tā vajadzētu rīkoties katram,» nevilus nodomāju.

KOR. PSKP CK ģenerālsekretāra Mihaila Gorbačova referāts spilgti izgaismoja visus pārbūves svarīgākos aspektus, kā galveno problēmu izvirzot mūsu valsts politiskās sistēmas reformu. Kā noritēja debātes?

M. LITAUNIECE. Runāt debātēs pietiekami aptuveni 300 delegātu. Protams, dot vārdu visiem runātāribtājiem nebija iespējams. Tādēļ mūsu delegācijas pārstāvi — Latvijas KP Liepājas rajona komitejas pirmais sekretārs A. Cepānis un republikas Rakstnieku savienības valdes priekšsēdētājs J. Peters, kuri arī erība runāt konferencē, sagatavojot savu runu uzmetumus nodeva sekretariātam, lai tie tiktu vienoti konferencē darba materiāliem.

Man šķita, ka runāt no konferences tribīnes nevisam nebija viegli. Zālē sēdošie prasīja ru-

tājums par starpnacionālajām attiecībām. Boriss Pugo izteica ļoti pareizu domu par nepieciešamību izstrādāt vienotu koncepciju šo attiecību attīstībai, daudz sarežģītu jautājumu un jēdzienu mūsdienīgajai un zinātniskai traktēšanai. Man, republikas Augstākās Padomes deputātei, šis satraukums ir saprotams, jo arī sapsirds par Savienības resoru tiekšanās gan tiesiskā, gan nelikumīgā ceļā paplašināt savas ražotnes Latvijā.

Delegāti pozitīvi novērtēja Pugo runu. Sarunās kuluāros vēl ilgi pēc tam apsprieda viņa izteiktās domas. Tomēr biedram Pugo runāt bija ārkārtīgi grūti. Lasītāji, iespējams, atceras emocionālo runu, kuru konferencē teica Ivanovas darbgaldu ražošanas apvienības ģenerāldirektors

noteikti rezolūcijā. Pret šo viedokli protestēja juristi. Un viņu izteiktie argumenti bija nopietni: jauno kārtību nedrīkst attiecināt uz to laiku, kad tā vēl nebija ieviesta.

Kā redzat, partijas XIX Vissavienības konferences rezolūciju projektu apspriešana noritēja ļoti lietišķi. Projekts tika izdarīts daudz labojumi.

KOR. Konference darbu beigusi... Ar kādām domām jūs atgriezāties no Maskavas?

M. LITAUNIECE. Labojumu rezolūcijās bija tik daudz, ka partijas XIX Vissavienības konferences nobeiguma sēde ietilpa gandrīz līdz pusnaktij. Pa naksnīgās Maskavas ielām atgriezāties viesnīcā. Uz tumšās debess fona spilgti izdalījās rubinsarkanās Kremļa zvaigznes.

Saīsināt ceļu no idejas līdz realizācijai

INTERVIJA AR PSKP XIX VISSAVIENĪBAS KONFERENCES DELEGĀTI MONIKU LITAUNIECI

nāt tikai par būtiskāko, nenovirzoties sāncēļos. Visi atceras, ka pirmie runātāji mazliet pieturējās pie vecajām tradīcijām. Un prezidijs saņēma Alfrēda Cepāņa zīmīti, kurā bija rakstīti aptuveni šādi vārdi: «Mēs šeit esam ieradusies, lai strādātu, nevis lai nodarbotos ar pašatskaitīšanu».

Starp citu, šī zīmīte konferences delegātos izraisīja īpašu uzmanību arī tādēļ, ka tās ceļš līdz prezidijam bija visai neparasts. Pieņemtā sistēma bija šāda: zālē atradās pietiekami daudz urnu, uz kurām delegāti sūtīja savas zīmītes ar priekšlikumiem prezidijam. Starpbrīžos zīmītes no urnām izņēma un analizēja. Alfrēds Cepānis turpretī rīkojās tā, kā to dara Latvijas Komunistiskās partijas CK plēnumā, — uzraksta zīmīti, dod to savam kaimiņam un lūdz aiznest uz prezidiju. Šis kaimiņš, izrādījās, bija agrofirma «Ādaži» ģenerāldirektors A. Kauls, kurš lūgumu izpildīja nekavējoties.

Sādi rīkojoties, A. Cepānis izteica vairākuma viedokli. Un runātājiem tas bija jāņem vērā. Mans blakussēdētājs prezidijā, piemēram, sadabūjis savas runas uzmetumu, izsvītroja no tā lielu daļu teksta. Un tā iznāca, ka runāt viņam vajadzēja gandrīz vai bez sagatavošanās.

Varbūt tieši tādēļ arī konferencei uzmanības priekšplānā izvirzījās sāpīgākās problēmas, netika aietī asi un nepatīkami jautājumi.

KOR. Kā delegāti uzņēma B. Jelcina teikto, viņa lūgumu pēc politiskās rehabilitācijas? Skatīties televīzijas pārraidi, bija grūti uzvert, kāda ir klātesošo vairākuma reakcija.

M. LITAUNIECE. Daudzi no lasītājiem noteikti atceras, ka biedra Jelcina teikto konferencei noklausījās ar lielu uzmanību. Gadījumos, kad delegāti bija vienburtīgi ar oratora viedokli, viņi izteica savu piekrišanu, skali aplaudējot. Manuprāt, daudz skaļāki aplausi skanēja pēc PSKP CK Politbiroja locekļa, PSKP CK sekretāra J. Gorbačova runas, kurā arī tika skarts šis jautājums.

KOR. Kura no runām jums patika visvairāk?

M. LITAUNIECE. Latvijas Komunistiskās partijas CK pirmā sekretāra Borisa Pugo runa. Vairums lasītāju sapratīs mani pareizi. Boriss Pugo pakāvējās pie tiem jautājumiem, kuri uztrauca katru mūsu delegācijas locekli, ikvienu Latvijas PSR pilsoni.

Pirmām kārtām tas bija jau-

V. Kabaidze. Lai auditorija pareizi saprastu visu sacīto, B. Pugo vajadzēja izteikt domas, kas vairumam delegātu liktos sevišķi nozīmīgas.

Ar lielu interesi sekoju arī Tulas apgabala agrorūpnieciskās apvienības «Novomoskovskoje» priekšsēdētāja V. Starodubceva runai, kurā viņš pieskārs ļoti aktuālām šodienas lauku dzīves problēmām. Arī es uzskatu, ka patlaban pats galvenais ir enerģiski veikt pārbūvi agrorūpnieciskajā kompleksā. Tā saimniecīkot lauksaimniecībā, kā to atļāvas līdz šim, mēs vairs nedrīkstam.

KOR. Kā zināms, konferencē darbojas rezolūciju sagatavošanas komisijas. Par tām žurnālisti rakstīja visai maz...

M. LITAUNIECE. Es darbojos komisijā, kura sagatavoja rezolūciju «Par PSKP XXVII kongresa lēmumu realizācijas gaitu un uzdevumiem pārkārtošanās vadzīlināšanā». Komisiju vadīja Mihails Gorbačovs. Bija ļoti interesanti. Zālē bija izvietoti mikrofonu, un katrs, kurš vēlējās izteikt savu viedokli, varēja to brīvi izdarīt.

Delegātu aktivitāte bija milzīga, mikrofonus izmantoja nepārtraukti. Ļoti daudzi izteicās par referātā minēto priekšlikumu apvienot partijas komitejas sekretāra un attiecīgās Tautas deputātu padomes priekšsēdētāja pienākumus. Daži šaubījās, vai tas neizraisīs partijas un padomju orgānu funkciju vēl lielāku saplūšanu. Tomēr apspriešanas gaitā noskaidrojās, ka šodien tas ir vienīgais ceļš, kā viracionālāk pārveidot mūsu partijas un padomju orgānu darbību. Partijas rajona komitejas sekretāram, piemēram, vajadzēs iekārtot ne tikai komunistu, bet arī visu pārējo vēlēšanu uzticību. Ja vēlētaļi neizrādīsies viņu par Tautas deputātu padomes priekšsēdētājiem, tad arī komunisti sāks šaubīties par šī cilvēka autoritāti.

Vārdu sakot, deputāti patiešām baudīs tautas intereses, nevis paklausīs aparāta darbinieku ierībam, kā tas bija «vecajos, labajos laikos». Jo aparāta darbinieki vairs nebūs deūtāji.

Komisijas darba gaitā tika izteikti priekšlikumi atlaupīt ienemt partijas ģenerālsekretāra posteni trīs termiņus pēc kārtas. Taču Mihails Gorbačovs to noraidīja un pateica, ka visiem jābūt ar vienādām tiesībām. Delegāti atbalstīja viņa viedokli.

Komisijas locekļi vērtaini nolēmēja par priekšlikumu atbrīvot tos darbiniekus, kuri attiecīgus amatus ieņēmuši ilgi, proti — jau pārsnieguši termiņus, kuri

Zeltaini laistījās prožektoru izgaismotie kupoli. Likās, ka n visam mūsu Dzimtenes malām šurp stiepjas neredzami pavedieni. Pa tiem kā pa stingri novilkām stīgām pulsē vēsturiskā partijas foruma domu enerģija. Pulsē, liekot vienotā spēkā savilkties mūsu valsts varenajiem muskuļiem...

Nākamajā diena pulksten 11.00 republikas delegācija atstāja Maskavu. Latvija jau gaidīja mūsu atgriešanos, tai bija vēltīti daudzi un dažādi pasākumi. Tomēr vissiltākas atmiņas man paliks par tikšanos ar sava ciemata iedzīvotājiem pie kolhoza kantora. Visi bija patiesi ieinteresēti. Kādus tik jautājumus man neuzdeva!

Tuvākajā laikā gatavojos apmeklēt daudzus ciemu Tautas deputātu padomes, darīt zināmu arī citiem to, ko pati izjutu konferencē. Gribu pateikt viņiem galveno: censties maksimāli saīsināt ceļu no konferences pieņemtajiem lēmumiem līdz ieceru aktīvai īstenošanai dzīvē. Sodien vārdu un darbu vienotība ir svarīgāka kā jebkad agrāk.

So principu pirmām kārtām ceru pielietot pati savā darbā. Sasauksim ciema Tautas deputātu padomes sesiju un kopīgi nolēmsim, ko varam darīt jau šodien, lai aktivizētu pastāvīgo komisiju darbu un lai paaugstinātu deputātu lomu visu svarīgāko jautājumu risināšanā. Stabulnieku ciema deputāti vienmēr bijuši noskaņoti kaujinieciski. Dažreiz izvirzīja jautājumu tik asi, ka ciema izpildkomitejas priekšsēdētāji pēc tam neklājas viegli. Patlaban padomju darbs jāpārveido pašos pamatos, kā mēdz teikt, jānostada no galvas uz kājām.

Gribētos, lai konferences idejas pēc iespējas atrāk gutu atspoguļojumu attiecīgajos normatīvajos aktos. Mūsu darbā sevišķi daudz var palīdzēt vietējo Tautas deputātu padomju budžetu veidošanas jaunie principi. Ciemu padomēm taču tik ļoti nepieciešami savi līdzekļi.

Atceros kādu sarunu ar mūsu kolhoza valdes priekšsēdētāju. «Tu gribi, lai izremontē klubus?» viņš patautāja. «Es neiebildīšu, ja sabādusi kolhozum tik daudz kombinātes lopbarības, cik mums iedalīs tās par labiem rezultātiem lopkopības objektu konkurskatē».

Es saprotu, cik pamatoti ir šie vārdi. Taču ir apvainojoši tādus dzirdēt. Apvainojoši sajaut savu bezspēcību. Padomju varas bezspēcību.

Intervēja V. ALEKSEJEVS

Uzvarētāji pirmajā pusgadā

● APKOPOTI REZULTĀTI, KO DEVUSI RAJONA DARBAĻAUZU SOCIĀLISTISKĀ SACENSĪBA 1988. GADA PIRMAJĀ PUSGADĀ

Kolhozu un sovhozu sacensībā par piena ražošanas kāpināšanu 1. vieta piešķirta LEŅINA KOLHOZAM, 2. vieta — KOLHOZAM «ZELTA VĀRPA». 3. vieta — RUŠONAS PADOMJU SAIMNIECIBAI.

Kolhozu un sovhozu sacensībā par gaļas ražošanas kāpināšanu 1. vieta nav piešķirta, 2. vietā — DZERZINSKA KOLHOZS, 3. vietā — KOLHOZS «RITS».

Pirmās grupas rūpniecības uzņēmumu sacensībā par uzvarētāju kļuvis LĪVĀNU EKSPERIMENTĀLĀS BĪOĶĪMISKĀS ROPNICAS KOLEKTĪVS, pirmās grupas celtniecības organizāciju sacensībā — PREIĻU 21. PĀRVIETOJAMĀS MEHĀNIZETĀS KOLONNAS KOLEKTĪVS, pirmās grupas apkalpojošās sfēras uzņēmumu sacensībā — PREIĻU SAKĀRU MEZGLA KOLEKTĪVS.

Otrās grupas rūpniecības uzņēmumu sacensībā uzvara piešķirta PREIĻU TRIKOTĀZAS FABRIKAS KOLEKTĪVAM, otrās grupas apkalpojošās sfēras uzņēmumu sacensībā — PREIĻU ELEKTROTĪKLU RAJONA KOLEKTĪVAM.

Ciema Tautas deputātu padomju sacensībā 1. vieta piešķirta RIEBINU CIEMA PADOMEI, 2. vieta — ROZUPES CIEMA PADOMEI, trešā vieta — SAUNAS CIEMA PADOMEI.

Pilsētu Tautas deputātu padomju sacensībā par uzvarētāju kļuvis LĪVĀNU PILSĒTAS TAUTAS DEPUTĀTU PADOME.

Komjaunatnes organizāciju sacensībā savās grupās pirmās vietas piešķirtas PREIĻU TRIKOTĀZAS FABRIKAS, LEŅINA KOLHOZA, RAJONA PĀTERĒTĀJU BIEDRĪBU SAVIENĪBAS un LĪVĀNU 2. VIDUSSKOLAS komjaunatnes pirmorganizācijām.

Govju mehānizētās slaukšanas meistarību sacensībā par uzvarētājiem atzīti:

LUCIJA DZERIŅA, VERONIKA KOZLOVA un LIDIJA RUCICA no kolhozagrofīmas «Krasnij Oktjabrj» (par visaugstākā izslaukuma iegūšanu no vienas Latvijas brūnās šķirnes govjs);

ZOJA TUMASOVA no kolhozagrofīmas «Krasnij Oktjabrj» (par visaugstākā izslaukuma iegūšanu no vienas melnraibās šķirnes govjs);

VERA POPLAVSKA no K. Marksa kolhoza, STEFANIJA STIKĀNE no kolhoza «Zelta vārpa» un FAINA BRISKA no kolhoza «Nākotne» (par visaugstāko izslaukuma kāpinājumu no vienas govjs);

JEFROSINIJA SEMJONOVA, NATALIJA KLINDŽANE (abas no Leņina kolhoza) un PĒTERIS PRIKULIS no kolhoza «Sarkanā ausma» (par vislielāko izslaukumu no Latvijas brūnās šķirnes pirmpienes), MARIJA ČAKULE no kolhozagrofīmas «Krasnij Oktjabrj» (par vislielāko izslaukumu no melnraibās šķirnes pirmpienes).

Audzējamo telišu kopēju sacensībā par uzvarētājiem atzīti: VENERANDA VAIVODE un BRONISLAVS VAIVODS (kolhozs «Nākotne»), NIFODIJS GOLUBOVS (kolhozs «Zelta vārpa»), KONSTANTINA BROKA un ZINAIDA VJAKSE (Dzeržinska kolhozs).

Nobarojamo jaunoļu kopēju sacensībā par uzvarētājiem kļuvi VASILIJŠ LEBEDEVŠ un JEVDOKIJA BEŠENCOVA (M. Gorkija kolhozs), PELAGEJA MIRONOVA (Oškalna kolhozs) un JEKATERINA FEDOTOVA (Leņina kolhozs).

Par labākajiem sīvēnmāšu kopējiem atzīti MONIKA ROZĀNE un VALERIJS ROZĀNS (kolhozs «Sarkanā ausma»), ANNA NIKITINA (kolhozs «Nākotne»), ELENA ANCĀNE un PĒTERIS ANCĀNS (Oškalna kolhozs).

Nobarojamo cūku kopēju sacensībā par uzvarētājiem atzīti ANTONINA UPENIECE (Kirova kolhozs), IVANS MIHAILOVS un BORISS DETKOVIČS (kolhozs «Sarkanā ausma») un KIRJANA MIHAILOVA (Kirova kolhozs).

Slaucamo govju fermu kolektīvu sacensībā labākie ir kolhozagrofīmas «Krasnij Oktjabrj» AIZUPIESU (Latvijas brūnās šķirnes govjs) un PROGRESA (melnraibās govjs) FERMU KOLEKTĪVI (brigādiere — Marija Ivanova un Valērijs Kolins).

Ataudzējamo telišu fermu kolektīvu sacensībā par uzvarētājiem atzīti M. Gorkija kolhoza BORTNIEKU FERMA KOLEKTĪVS (brigādiere Nina Sabarova), nobarojamo jaunoļu fermu kolektīvu sacensībā — kolhozagrofīmas «Krasnij Oktjabrj» REINIEKU FERMA KOLEKTĪVS (brigādiere Nina Cvetkova), sīvēnmāšu fermu kolektīvu sacensībā — kolhoza «Sarkanā ausma» RAZRIVKAS FERMA KOLEKTĪVS (brigādiere Lūcija Kaulina), nobarojamo cūku fermu kolektīvu sacensībā — Dzeržinska kolhoza SMELTERU FERMA KOLEKTĪVS (brigādiere Janina Pudule), putnkopēju posmu sacensībā — M. Gorkija kolhoza OSUPES POSMA KOLEKTĪVS (brigādiere Marija Gutāne).

Kārtības sargu Preiļu rajona štābā

Tautas brīvprātīgo kārtības sargu vienību Preiļu rajona štāba kārtējā sēdē tika izskatīts Preiļu un Līvānu pilsētu kārtības sargu vienību štābu darbs. Ziņoja šo štābu priekšnieki M. Agurjanovs un V. Leine. Galvenā atziņa — jāaktivizē dažādi profilakses pasākumi, proti, savlaicīgi jānovērš iespējamo pārkāpumu cēloni.

Komjaunatnes Preiļu rajona komitejas otrās sekretārs I. Derjagins izteica ierosinājumus, kā aktivizēt komjauniešu operatīvo kārtības sargu vienību darbu. Rajonā štāba locekļi atbalstīja priekšlikumu, ka turpmāk komjauniešu operatīvajām kārtības sargu vienībām dežūrās jāiziet kopā ar konkrētā kolektīva pamatvienību.

Sēdē izskatīja iedzīvotāju sūdzības par to, ka tagad, vasaras brīvdienās, pusaudzī ar mopēdiem un motocikliem līdz vēlāi

naktij braukā pa dzīvojamo namu kvartāliem, neļaujot cilvēkiem atpūsties. Runājot par šo jautājumu, konstruktīvu priekšlikumu izsacīja štāba loceklis, Leņina kolhoza priekšsēdētājs P. Barkovskis — jāiekārto speciāla trase, kur jauniešiem motosportistiem trenēties un sacensties. Tad ielās un uz trotuāriem motosačikstes nenotiks.

Tika apkopoti kārtības sargu vienību sociālistiskās sacensības rezultāti šī gada pirmajā pusē. Pirmajā grupā par labāko atzina Līvānu stikla fabrikas kārtības sargu vienību, seko Preiļu rajona statistikas nodaļas un Preiļu 21. pārvietojamās mehānizētās kolonnas kārtības sargu vienības. Otrajā grupā: 1. vietā — kolhoza «Dubna», 2. vietā — kolhoza «Zelta vārpa», 3. vietā — «Lauktehnika» rajona apvienības kārtības sargi.

K. PRIEDĪTIS

Rajonos, ar kuriem sacenšamies

Miori: intensīvā darba kolektīvs

Baltkrievijas PSR Mioru rajona kolhozā «Peramoga» izveidots intensīvā darba kolektīvs, kurā strādā 10 cilvēki. Viņu aprūpē nodoti 540 hektāri graudaugu, 101 hektārs kukurūzas un 106 hektāri ilggadīgu zālāju. Kolektīvam noteikts attiecīgs izdevumu limits, tas noslēdzis līgumu ar saimniecības valdi.

Cilvēkus darbam izraudzījās pats kolektīvs, ņemot vērā viņu lietišķās īpašības. Puse mehānizatoru var strādāt par kombainieriem, pārējie — uz visu marku traktoriem. Pirmā pieredze rāda, ka intensīvā darba kolektīvs strādā ražīgāk, paveiktajam ir augstāka kvalitāte. Atklājušās arī problēmas. Viena no tām — nepietiek tehnika. Bez tam, kā uzskata kolektīva loceklis I. Morozs, darbs būtu vēl efektīvāks.

ja strādātu mazāk cilvēku — 4 — 5 mehānizatori.

Un tomēr pirmie rezultāti ir iepriecinoši. Pavasara lauku darbus intensīvā darba kolektīvs veica ļoti organizēti, optimālajos termiņos. Tas tāpēc, ka nekādas barjeras nerādīja norādījumi «no augšas». Kolektīvs pats plānoja darbus, pats lēma, ko darīt šodien, ko rīt. Tikpat sekmīgi noritēja arī sējumu kopšana. Arī te kolektīvu neviens nebikstīja. Speciālisti tam sniedza vienīgi nepieciešamās konsultācijas. Piemēram, par preparātu normām, kas jāievēro, veicot ķīmisko ravēšanu.

Komandēšanas un tukšu vārdu kļuvis mazāk, konkrēta darba vairāk — tā raksta Mioru rajona laikraksts «Darba karogs», stāstot par intensīvā darba kolektīva pirmajiem soļiem.

Rēzekne: svētkus svin ģimenes

Rēzeknes rajonā skaisti un emocionāli noritēja ģimeņu svētki. To organizatori — kultūras nodaļa, agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības rajona komiteja, atturības veicināšanas biedrības rajona padome — pacentās, lai šo dienu, 1988. gada 1. jūliju, atcerētos gan jaunie, gan tie, kas jau pusmūžā. Par to rūpējās svētku viesmīlīgie saimnieki. «Lauktehnika» rajona apvienības darbinieki, vedēji — diriģenti Anta un Vitolds Mišaiševiči, kā arī svētku viesi — slavenā kulināre N. Masilūne, civilstāvokļa aktu reģistrācijas nodaļas darbinieces L. Gailuma un J. Lazovska.

Svētkos bija dejas, spēles, pārrunas. Un, protams, mūzika: senas, labi pazīstamas un pat aizmirstas garkalniņu ansambļa dziesmas. Taču galvenais, kā atzīmē laikraksts «Darba Karogs», svētki ar to vien jau bija lieliski, ka tie bija. Rēzeknes rajona vadība, tā dienesti,

rajona sabiedriskās organizācijas pēdējos gados ir pagriezušās ar seju pret ģimenēm, cenšas risināt daudz bērnu ģimeņu, jauno ģimeņu, nepilno un nelabvēlīgo ģimeņu problēmas.

Rēzeknes rajona laukos tagad daudz būvē, gandrīz katrā saimniecībā ir bērnu dārzs, sadzīves pakalpojumu punkts. Jaunajiem tas ir no svara. Agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku arodbiedrības rajona komitejas priekšsēdētāja Tamāra Borovska konsekvēnti un neatlaidīgi cīnās, lai strādājošās sievietes varētu izmantot visas priekšrocības, ko piešķirusi valsts. Atturības veicināšanas biedrības sekretāre Anīsa Dmitrijeva ir iepazīsinusi katru nelabvēlīgo ģimeni, visiem spēkiem cīnās par bērniem, kuri cieš no vecāku žūptības. Ar viņas līdzdalību vai pēc viņas iniciatīvas organizēti ziemas svētki Pūpolos un Stružānos, jauno ģimeņu diena Mākonkalnā un daudzi citi pasākumi.

Možaiska: veterāni — drošs balsts

Lielā Tēvijas kara laikā no Maskavas apgabala Možaiskas medicīnas instrumentu rūpniecības frontē devās desmitiem strādnieku un speciālistu. Bet 3. ceha atslēdznieks A. Majorovs par vīrišķību un lielu drosmi izpelnījās Padomju Savienības Varoņa nosaukumu.

Pēc kara kauju dalībnieki atgriezās savā uzņēmumā un turpināja strādāt. Arī tagad Lielā Tēvijas kara veterāni, piemēram — apgādes nodaļas priekšnieks V. Platonovs, strādnieki V. Kuzmins, I. Skvorcovs un citi, aktīvi pie-

dalās gan ražošanā, gan uzņēmuma sabiedriskajā dzīvē. Rūpniecā rosīgi darbojas veterānu padome, kuru vada viens no vecākajiem uzņēmuma darbiniekiem. Lielā Tēvijas kara dalībnieks I. Stupins, Padome rūpējas par veterānu darbu un sadzīves apstākļu uzlabošanu, organizē izbraukumus uz bijušo kauju vietām, kā arī citus pasākumus.

Kara un darba veterāni ir rūpniecības zelta fonds, drošs pārbūves balsts — tā uzskata uzņēmumā.

Jēkabpils: veiksmes TV konkursā

Pēdējos piecos gados Jēkabpils rajona skolu pašdarbības kolektīvi sekmīgi piedalās Latvijas televīzijas muzikālajā konkursā «Ko tu proti?». Sevišķi veiksmīgi bija aizvadītā mācību gadā notikušais konkurss. Pēc zonas konkursa Rēzeknē uz finālu Rīgā, kas notika jaunajā TV studijā Zaķusalā, tika izvirzītas piecas vienības. Un visas ierindojās godalgotajās vietās.

Pirmās pakāpes laureāta diplomu izcīnīja Jēkabpils 1. vidusskolas Skaidrītes Puģačas vadītāis jautkais ansamblis, kā arī šīs skolas 2. klases skolniece Zane Bike, kura uzstājās kopā ar instrumentālo ansambli. Zanes pedagogs un ansambļa vadītāis ir Arnis Biķis.

Otrās pakāpes laureāta diplomu saņēma Jēkabpils 1. vidusskolas etnogrāfiskais ansamblis «Svilpaunieki» un Biržu internātskolas audzēkņis Oļegs Osipovs. Konkursa debitants — ra-

jona kultūras nama bērnu vokālais ansamblis, kuru vada enerģiskā Ilze Semule, ieguva trešās pakāpes laureāta godu. Šis ansamblis izpelnījās arī skatītāju žūrijas atzinību. Ansamblis «Mazulīte» tā ierindojās trešajā vietā.

TV konkursos «Ko tu proti?» skolu kolektīviem veiksmes ar saviem skandarbiem nodrošinājuši arī vietējie jaunie komponisti — Jēkabpils 1. vidusskolas pedagogs Aigars Godiņš un rajona pionieru un skolēnu nama pulciņa vadītāis Grigorijs Zilbers. Viņi daudz komponē dziesmas skolu vokālajiem ansambļiem. Dziesmas konkursam komponē arī Jēkabpils 1. vidusskolas skolotājas Daira Spārīte un Skaidrīte Puģača.

(Pēc Mioru, Možaiskas, Rēzeknes un Jēkabpils rajonu laikrakstu materiāliem)

MASKAVA. Sokolnikos atklāta automobiļu būvētāju ražojumu izstāde. Tajā piedalās 14 valstu 140 firmas un uzņēmumi. Ekspozīti — vismodernākie specializētie automobiļi. Viens otrs faktiski ir īsts pārvietojams tehnoloģisks komplekss. Izstādītas arī tās mūsu zemē ražotās mašīnas,

kuru būvē izmantotas ārzemju firmu piegādātās detaļas vai mezgli.

ATĒLA: automobiļis «MAZ» ir īsts dīzeļvilcenis. Tajā iebūvēts firmas «MAN» (VFR) ražots dīzeļmotors.

V. SOZINOVA foto (TASS fotohronika)

